

Bij de commandant Zeeland, schout-bij-nacht van der Stad, kwam zich een van de regimentscommandanten van de Peeldivisie melden; de man was 'volkomen overstuur'. Zijn troepen hadden, zei hij, 'gevochten als leeuwen' – maar niemand was gewond; 'het geheel maakte dan ook', schreef van der Stad, 'meer de indruk van gevluchte dan van verslagen troepen.'¹

Die indruk was juist.

Er is, enkele schaarse punten uitgezonderd, in Noord-Brabant niet veel slag geleverd. De cijfers tonen het aan. Het gevecht bij Mill meegerekend (waar acht-en-twintig Nederlandse militairen sneuvelde), hebben van alle verdedigers der provincie (tussen de twintig- en vijf-en-twintigduizend militairen) in totaal drie officieren en honderdvijftien minderen het leven verloren, een deel daarvan overigens niet in gevechten maar bij de overhaaste terugtocht.² De Duitse en Franse verliezen zijn niet bekend, maar evident is het, dat de Duitsers tegen een geringe prijs en zeer spoedig een militair succes bereikt hadden van grote, ja van doorslaggevende betekenis.

Zondag 12 mei om kwart voor vijf in de middag bereikten de eerste zware tanks van de 9de *Panzer-Division*, die Den Bosch en de Langstraat achter zich gelaten hadden, de Moerdijkbrug³; zij waren er nog maar tien kilometer verwijderd van Dordrecht, vijf-en-twintig van Rotterdam.

Vesting Holland

In ons eerste hoofdstuk betoogden wij dat, na het inzetten van de luchtlandingsacties, van alle Zuidhollandse eilanden slechts twee voor de commandant van het *Lustlande-Korps*, generaal Student, van belang waren: IJselmonde en het Eiland van Dordrecht. De grote verkeersbruggen bij Moerdijk en Dordrecht veroverd zijnde, had de generaal in de ochtend van 10 mei bij de bruggen over de Oude Maas bij Barendrecht en Spijkenisse een verdediging ingericht; bij de nieuwe verkeersbrug over de Noord bij Alblasserdam (waarvan hij aanvankelijk het bestaan niet kende) had hij kort na de middag hetzelfde gedaan; daarmee had hij aan de Lichte Divisie die

¹ H. J. van der Stad: 'Verslag over de gebeurtenissen na het uitbreken van de oorlog', deel I: 'Commando Zeeland', *Enq.*, punt p, gestenc. bijlage 676, p. 7.
² Nierstrasz: *Noord-Limburg en Noord-Brabant*, p. 482-85. ³ F. Halder: *Tagebuch* (12 mei 1940), aangehaald in Jacobsen: *Dokumente*, p. 17. Onder de dreiging van een bombardement gaf de bezetting van Willemstad zich eerst op 14 mei over (Nierstrasz: *Noord-Limburg en Noord-Brabant*, p. 390).